

RAPPORT

Gymnasieskolans och anpassade gymnasieskolans utbildningsutbud 2027/2028

Fastställt av gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Framtagen av utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

Datum 2026-10-21

Gäller 2027/2028

Ärendenr GVN 2026/27

Version [1.0]

Gymnasieskolans och anpassade gymnasieskolans utbildningsutbud 2027/2028

Innehåll

Gymnasieskolans och anpassade gymnasieskolans utbildningsutbud 2027/2028	1
Förutsättningar	6
Analysmodell för den årliga utbudsanalysen.....	6
Elevutveckling och faktisk tillgänglighet	6
Arbetsmarknad och kompetensförsörjning	7
Genomförbarhet: lokaler, APL och kompetens.....	7
Samordning och koppling till långsiktig planering	7
Introduktionsprogrammen	8
Anpassade gymnasieskolan	8
Idrottsutbildningar – NIU och LIU	9
Specialpedagogisk verksamhet (SPV)	10
Bilaga 1 – Årlig utbudsanalys, programvis	11
Analysens utgångspunkt	11
Bygg- och anläggningsprogrammet (BA)	11
Faktaruta	11
Nuläge och resultat.....	11
Efterfrågan och faktisk tillgänglighet	11
Arbetsmarknad och kompetensbehov	11
Genomförbarhet	11
Samlad strategisk bedömning	12
Inriktning 2027/2028	12
Barn- och fritidsprogrammet (BF)	12
Faktaruta	12
Nuläge och resultat.....	12
Efterfrågan och faktisk tillgänglighet	12
Arbetsmarknad och kompetensbehov	12
Genomförbarhet	12
Samlad strategisk bedömning	12
Inriktning 2027/2028	13
El- och energiprogrammet (EE)	13
Faktaruta	13
Nuläge och resultat.....	13
Efterfrågan och faktisk tillgänglighet	13
Arbetsmarknad och kompetensbehov	13
Genomförbarhet	13
Samlad strategisk bedömning	13
Inriktning 2027/2028	13
Försäljnings- och serviceprogrammet (FS).....	14
Faktaruta	14
Nuläge och resultat.....	14

Efterfrågan och faktisk tillgänglighet	14
Arbetsmarknad och kompetensbehov	14
Genomförbarhet	14
Samlad strategisk bedömning	14
Inriktning 2027/2028	14
Fordons- och transportprogrammet (FT)	14
Faktaruta	14
Nuläge och resultat.....	15
Efterfrågan och faktisk tillgänglighet	15
Arbetsmarknad och kompetensbehov	15
Genomförbarhet	15
Samlad strategisk bedömning	15
Inriktning 2027/2028	15
Hotell- och turismprogrammet (HT)	15
Faktaruta	15
Nuläge och resultat.....	16
Efterfrågan och faktisk tillgänglighet	16
Arbetsmarknad och kompetensbehov	16
Genomförbarhet	16
Samlad strategisk bedömning	16
Inriktning 2027/2028	16
Naturbruksprogrammet (NB)	16
Faktaruta	16
Nuläge och resultat.....	16
Efterfrågan och faktisk tillgänglighet	17
Arbetsmarknad och kompetensbehov	17
Genomförbarhet	17
Samlad strategisk bedömning	17
Inriktning 2027/2028	17
Restaurang- och livsmedelsprogrammet (RL).....	17
Faktaruta	17
Nuläge och resultat.....	17
Efterfrågan och faktisk tillgänglighet	17
Arbetsmarknad och kompetensbehov	18
Genomförbarhet	18
Samlad strategisk bedömning	18
Inriktning 2027/2028	18
Sjöfartsutbildningen (SJ)	18
Faktaruta	18
Nuläge och resultat.....	18
Efterfrågan och faktisk tillgänglighet	18
Arbetsmarknad och kompetensbehov	18
Genomförbarhet	19
Samlad strategisk bedömning	19
Inriktning 2027/2028	19
VVS- och fastighetsprogrammet (VF)	19
Faktaruta	19
Nuläge och resultat.....	19

Efterfrågan och faktisk tillgänglighet	19
Arbetsmarknad och kompetensbehov	19
Genomförbarhet	19
Samlad strategisk bedömning	19
Inriktning 2027/2028	20
Vård- och omsorgsprogrammet (VO)	20
Faktaruta	20
Nuläge och resultat.....	20
Efterfrågan och faktisk tillgänglighet	20
Arbetsmarknad och kompetensbehov	20
Genomförbarhet	20
Samlad strategisk bedömning	20
Inriktning 2027/2028	21
Ekonomiprogrammet (EK)	21
Faktaruta	21
Nuläge och resultat.....	21
Efterfrågan och faktisk tillgänglighet	21
Arbetsmarknad och kompetensbehov	21
Genomförbarhet	21
Samlad strategisk bedömning	21
Inriktning 2027/2028	21
Estetiska programmet (ES).....	22
Faktaruta	22
Nuläge och resultat.....	22
Efterfrågan och faktisk tillgänglighet	22
Arbetsmarknad och kompetensbehov	22
Genomförbarhet	22
Samlad strategisk bedömning	22
Inriktning 2027/2028	22
Humanistiska programmet (HU)	22
Faktaruta	22
Nuläge och resultat.....	23
Efterfrågan och faktisk tillgänglighet	23
Arbetsmarknad och kompetensbehov	23
Genomförbarhet	23
Samlad strategisk bedömning	23
Inriktning 2027/2028	23
Naturvetenskapsprogrammet (NA).....	23
Faktaruta	23
Nuläge och resultat.....	23
Efterfrågan och faktisk tillgänglighet	24
Arbetsmarknad och kompetensbehov	24
Genomförbarhet	24
Samlad strategisk bedömning	24
Inriktning 2027/2028	24
Samhällsvetenskapsprogrammet (SA)	24
Faktaruta	24
Nuläge och resultat.....	24

Efterfrågan och faktisk tillgänglighet	24
Arbetsmarknad och kompetensbehov	24
Genomförbarhet	25
Samlad strategisk bedömning	25
Inriktning 2027/2028	25
Teknikprogrammet (TE)	25
Faktaruta	25
Nuläge och resultat.....	25
Efterfrågan och faktisk tillgänglighet	25
Arbetsmarknad och kompetensbehov	25
Genomförbarhet	25
Samlad strategisk bedömning	26
Inriktning 2027/2028	26
Bilaga 2 – Förslag till utbildningsutbud 2027/2028.....	26

Gymnasieskolans och anpassade gymnasieskolans utbildningsutbud 2027/2028

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden fastställer årligen vilka program, inriktningar och utbildningar som ska erbjudas inom gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan inför kommande läsår. Beslutet utgör grunden för elevernas utbildningsval och behöver samtidigt ses som en del av regionens långsiktiga planering av utbildningsutbud, kompetensförsörjning, lokaler och resurser.

Sedan 2025 gäller nya bestämmelser om planering och dimensionering av gymnasial utbildning. Vid planeringen ska huvudmannen väga samman ungdomars efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Skolverkets regionala planeringsunderlag utgör ett viktigt stöd, men behöver kompletteras med lokala förhållanden, elevflöden, utbildningsresultat och verksamhetens förutsättningar.

Gotland har särskilda förutsättningar genom sitt geografiska läge, ett begränsat elevunderlag och begränsade möjligheter till daglig pendling till andra utbildnings- och arbetsmarknader. Ett brett lokalt utbildningsutbud har därför stor betydelse, samtidigt som varje utbildning behöver vara långsiktigt genomförbar med tillräcklig kvalitet.

Inför läsåret 2027/2028 har förvaltningen gjort en samlad analys av elevprognoser, söktryck, antagning, examensresultat, etablering och övergång till högre studier, arbetsmarknadens kompetensbehov samt organisatoriska förutsättningar. De programvisa analyserna redovisas i bilaga 1 och förslaget till utbildningsutbud i bilaga 2.

Förutsättningar

Analysmodell för den årliga utbudsanalysen

Bedömningen inför 2027/2028 utgår från tre övergripande perspektiv: behov, efterfrågan och genomförbarhet. Behov avser bland annat arbetsmarknadens långsiktiga kompetensbehov och utbildningarnas betydelse för vidare studier och regional utveckling. Efterfrågan omfattar elevernas val, söktryck, antagning och utvecklingen över tid.

Genomförbarhet avser om utbildningen kan bedrivas med god kvalitet och rimlig resursanvändning. Här vägs bland annat lokaler, utrustning, arbetsplatsförlagt lärande (APL), lärarkompetens, gruppstorlekar och ekonomiska förutsättningar in. Ett utbildningsområde kan alltså vara strategiskt viktigt men ändå svårt att utöka på kort sikt om någon av dessa förutsättningar saknas.

Analysen skiljer också mellan formellt utbud och faktisk tillgänglighet. Att en utbildning finns i utbudet innebär inte alltid att den i praktiken är fullt tillgänglig för eleverna. Tillgången påverkas bland annat av antal platser, söktryck, möjlighet till omval och programbyte samt utbildningens förmåga att attrahera olika elevgrupper.

Den årliga analysen ska därmed inte enbart besvara frågan vilka program som ska erbjudas, utan också ge underlag för dimensionering, utvecklingsinsatser och behov som behöver föras vidare till lokal-, investerings- och kompetensförsörjningsplaneringen.

Elevutveckling och faktisk tillgänglighet

Befolkningsprognoserna visar att antalet ungdomar i gymnasieåldern på Gotland kommer att öka under de närmaste åren. Det medför behov av beredskap för fler elever, men ökningen behöver mötas genom en kombination av anpassad dimensionering och effektivt nyttjande av befintlig kapacitet.

Elevernas utbildningsval varierar mellan program och över tid. Flera utbildningar har stabilt eller högt söktryck, medan andra har betydligt färre förstahandssökande. Dimensioneringen behöver därför följas årligen och anpassas så att utbildningsplatser i så stor utsträckning som möjligt motsvarar både elevernas val och långsiktiga behov.

På Gotland är faktisk tillgänglighet särskilt viktig eftersom möjligheterna att välja motsvarande utbildning på en närliggande ort är begränsade. Samtidigt behöver ett brett utbud balanseras mot gruppstorlekar, kvalitet och resurseffektivitet. Små utbildningar kan i vissa fall vara strategiskt motiverade, men behöver följas särskilt.

Även möjligheten att byta program eller inriktning under utbildningstiden är en del av den faktiska tillgängligheten. Den fortsatta planeringen bör därför följa både söktryck inför antagning och hur väl den beslutade kapaciteten ger utrymme för omval och övergångar.

Arbetsmarknad och kompetensförsörjning

Gotlands arbetsmarknad är i hög grad beroende av lokal kompetensförsörjning. Flera branscher har återkommande rekryteringssvårigheter och de långsiktiga prognoserna pekar på fortsatt behov av gymnasial yrkeskompetens inom bland annat bygg, el och energi, fordon, naturbruk, restaurang och livsmedel, VVS samt vård och omsorg.

För vissa av dessa utbildningar är arbetsmarknadens behov större än elevernas nuvarande intresse. I sådana fall är en ökad dimensionering inte tillräcklig i sig. Utbudsplaneringen behöver kombineras med studie- och yrkesvägledning, information och nära samverkan med arbetslivet för att stärka utbildningarnas attraktivitet och faktiska rekryteringsbas.

De högskoleförberedande programmen fyller samtidigt en central funktion genom att möta ett omfattande elevintresse och skapa vägar till högre studier. Naturvetenskaps- och teknikprogrammen har dessutom en tydlig strategisk betydelse för den långsiktiga kompetensförsörjningen inom STEM-området (naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik), där behovet av högt utbildad arbetskraft är stort.

Genomförbarhet: lokaler, APL och kompetens

Möjligheten att förändra dimensioneringen påverkas av tillgången till ändamålsenliga lokaler, utrustning, APL-platser och behöriga lärare. För flera yrkesprogram är dessa faktorer i dag en mer konkret begränsning än elevunderlaget eller arbetsmarknadens efterfrågan.

En utbildning som bedöms strategiskt viktig bör därför inte automatiskt utökas. Inför en utökning behöver förvaltningen pröva om utbildningen kan genomföras med bibehållen kvalitet, om arbetslivet kan erbjuda tillräcklig APL-kapacitet och om lokal- och utrustningsbehov kan lösas på ett långsiktigt hållbart sätt.

När analysen visar att lokaler eller kapacitet begränsar möjligheten att möta en dokumenterad efterfrågan ska detta synliggöras som ett lokalstrategiskt behov och föras vidare till nämndens lokal- och investeringsplanering. På motsvarande sätt ska återkommande rekryteringssvårigheter beaktas i förvaltningens kompetensförsörjningsarbete.

Samordning och koppling till långsiktig planering

Planeringen av gymnasieskolans utbildningsutbud behöver samordnas med vuxenutbildningens utbildningsutbud, arbetsmarknadsdialogen och regionens övriga kompetensförsörjningsarbete. Syftet är att använda lokaler, kompetens och

utbildningsresurser effektivt och samtidigt skapa sammanhängande utbildningsvägar för ungdomar och vuxna.

Utbudsbeslutet för 2027/2028 ska därför ses som ett årsbeslut inom en längre styrprocess. Den programstruktur som beslutas nu följs årligen upp mot utvecklingen av efterfrågan, arbetsmarknadsbehov, resultat, elevflöden, lokaler, APL och kompetensförsörjning.

Introduktionsprogrammen

Introduktionsprogrammen är till för elever som inte är behöriga till ett nationellt program. Syftet är att ge eleverna möjlighet att komplettera sin behörighet, förbereda sig för fortsatta studier eller underlätta inträdet på arbetsmarknaden. Utbildningen utformas utifrån elevens individuella studieplan och introduktionsprogrammen saknar nationellt fastställda programstrukturer och examensmål. Vid Wisbygymnasiet erbjuds de fyra introduktionsprogrammen programinriktat val (IMV), yrkesintroduktion (IMY), individuellt alternativ (IMA) och språkintröduktion (IMS).

Programinriktat val (IMV) vänder sig till elever som saknar behörighet till ett nationellt program men uppfyller de behörighetskrav som gäller för utbildningen. Utbildningen är inriktad mot ett specifikt nationellt program och syftar till att eleven ska bli behörig att antas till det.

Yrkesintroduktion (IMY) är avsedd för elever som saknar behörighet till nationella program och behöver en utbildning med tydlig yrkesinriktning. Utbildningen kan förbereda eleven för fortsatta studier på ett yrkesprogram eller underlätta inträdet på arbetsmarknaden. Inom IMY erbjuds yrkesinriktade utbildningsspår i form av yrkespaket som är framtagna av Skolverket för att möta arbetsmarknadens behov. För läsåret 2027/2028 föreslås yrkespaketen Betongarbetare (1 100 poäng), Djurskötare inom lantbruk (600 poäng), Elektroniktekniker bas (600 poäng) samt Vårdbiträde (800 poäng).

Individuellt alternativ (IMA) riktar sig till elever som behöver en mer flexibel och individuellt anpassad utbildning, ofta med inslag av grundskoleämnen, för att kunna gå vidare till annan utbildning eller till arbetsmarknaden.

Språkintröduktion (IMS) vänder sig till nyanlända ungdomar i gymnasieåldern som behöver utbildning i svenska och andra grundskoleämnen för att kunna fortsätta sin utbildning inom gymnasieskolan eller annan skolform.

Introduktionsprogrammen är en viktig del av gymnasieskolans samlade utbildningsutbud och bidrar till den faktiska tillgängligheten genom att erbjuda olika vägar vidare mot behörighet, fortsatta studier och arbete. De föreslagna yrkespaketen inom IMY ger samtidigt en tydlig koppling till arbetsmarknadens kompetensbehov.

Anpassade gymnasieskolan

Anpassade gymnasieskolan är en fyraårig skolform för ungdomar som på grund av intellektuell funktionsnedsättning inte bedöms ha förutsättningar att uppfylla de betygskriterier som gäller för gymnasieskolan. Utbildningen omfattar nationella program och individuella program och ska så långt som möjligt utformas med hänsyn till elevernas individuella förutsättningar, behov och framtida möjligheter till arbete, fortsatta studier och delaktighet i samhällslivet.

Vid Wisbygymnasiet erbjuds programmet för estetiska verksamheter, programmet för hotell, restaurang och bageri samt individuella programmet. Från och med läsåret

2026/2027 finns även möjlighet att erbjuda programmet för skog, mark och djur. Förvaltningen föreslår att samtliga dessa utbildningar ingår i utbildningsutbudet även läsåret 2027/2028.

Elevunderlaget inom anpassade gymnasieskolan är begränsat, vilket innebär att det inte är möjligt eller resurseffektivt att lokalt erbjuda samtliga nationella program. Utbildningsutbudet behöver därför utformas så att det förenar elevernas efterfrågan och individuella förutsättningar med möjligheten att bedriva utbildningen med god kvalitet och långsiktig organisatorisk hållbarhet.

För att öka bredden och den faktiska tillgängligheten arbetar verksamheten med individuella anpassningar och samläsning där detta är möjligt. Delar av de programinriktade ämnena kan även genomföras som arbetsplatsförlagt lärande (APL). På så sätt kan utbildningen i viss utsträckning anpassas till den enskilda elevens intressen och mål även när elevunderlaget inte medger att ytterligare nationella program organiseras.

Förvaltningen bedömer sammantaget att det föreslagna utbildningsutbudet är väl avvägt utifrån elevunderlaget och verksamhetens förutsättningar. Utbudet bör följas årligen och omprövas om elevunderlag, efterfrågan eller organisatoriska förutsättningar förändras.

Idrottsutbildningar – NIU och LIU

Wisbygymnasiet erbjuder i samarbete med RF-SISU Gotland två former av elitförberedande idrottsutbildning: nationellt godkänd idrottsutbildning (NIU) och lokal idrottsutbildning (LIU). Utbildningarna ger elever möjlighet att kombinera gymnasiestudier med en omfattande idrottssatsning och utgör en del av Wisbygymnasiets samlade utbildningsutbud.

Nationellt godkänd idrottsutbildning (NIU) har en tydlig elitidrottskaraktär och syftar till att ge elever förutsättningar att utvecklas mot en nationell idrottskarriär. Utbildningen omfattar 400–500 gymnasiepoäng. För att NIU ska få genomföras krävs godkännande från berört specialidrottsförbund samt från Skolverket. Skolverkets beslut om godkännande gäller för fyra antagningsomgångar.

De nationella idrottsförbunden ställer krav på att en skola som erbjuder NIU ska möjliggöra kombination med minst tre högskoleförberedande program och ett yrkesprogram. Inför läsåret 2027/2028 föreslås NIU vid Wisbygymnasiet kunna kombineras med ekonomiprogrammet, humanistiska programmet, samhällsvetenskapsprogrammet samt försäljnings- och serviceprogrammet. Urvalet av program grundas på en enkätundersökning och elevintervjuer om efterfrågan. Naturvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet bedöms inte kunna kombineras med NIU på grund av schematekniska förutsättningar.

Inför läsåret 2027/2028 erbjuds NIU inom fotboll, med totalt 36 platser fördelade över tre år, och innebandy, med totalt 12 platser fördelade över tre år.

För att kunna erbjuda en större bredd av idrotter finns även lokal idrottsutbildning (LIU). LIU omfattar 200 gymnasiepoäng och kan kombineras med merparten av Wisbygymnasiets program. Inför läsåret 2027/2028 erbjuds LIU inom basket, dans, fotboll, friidrott, gymnastik, innebandy, ishockey, orientering och simsport. Dans tillkommer som ny idrott från läsåret 2027/2028.

NIU och LIU kompletterar varandra genom att erbjuda olika omfattning och ambitionsnivå i elevernas idrottssatsning. NIU tillgodoser behovet av en nationellt kvalitetssäkrad elitidrottsutbildning inom ett begränsat antal idrotter, medan LIU möjliggör en bredare lokal idrottsprofil och kan kombineras med ett större antal gymnasieprogram. Sammantaget bidrar utbildningarna till Wisbygymnasiets attraktivitet och ger gotländska ungdomar bättre förutsättningar att förena gymnasieutbildning med en kvalificerad idrottssatsning på hemorten.

Specialpedagogisk verksamhet (SPV)

Den specialpedagogiska verksamheten (SPV) vid Wisbygymnasiet har sedan 2023 erbjudit elever med autismspektrumtillstånd (AST) och omfattande och varaktiga stödbehov en anpassad lärmiljö inom samhällsvetenskapsprogrammet. Genomförda utvärderingar visar positiva effekter på elevernas trygghet, studiero och måluppfyllelse. Samtidigt innebär den nuvarande programbundna organisationen att elevernas möjligheter att välja utbildning utifrån intresse och förutsättningar begränsas.

Förvaltningen planerar att från och med läsåret 2027/2028 bredda verksamheten så att den specialpedagogiska stödorganisationen blir tillgänglig för elever på samtliga högskoleförberedande program. Eleverna behåller sin tillhörighet till respektive program och får samtidigt tillgång till en sammanhållen specialpedagogisk stödorganisation med egen arbetsplats och anpassad lärmiljö. Stödet bygger på en nära samverkan mellan specialpedagogisk kompetens, elevhälsa och lärare på respektive program.

Förändringen bedöms stärka likvärdigheten och den faktiska tillgängligheten i gymnasieskolans utbildningsutbud genom att elevernas val av program i mindre utsträckning behöver styras av behovet av specialpedagogiskt stöd. Den bedöms också öka elevernas valfrihet och inkludering samt förbättra förutsättningarna att nå utbildningens mål.

Bilaga 1 – Årlig utbudsanalys, programvis

Analysens utgångspunkt

Den programvisa analysen väger samman tre perspektiv: behov, efterfrågan och genomförbarhet. För varje program redovisas därför nuläge och resultat, elevernas efterfrågan och faktiska tillgänglighet, arbetsmarknadens och kompetensförsörjningens behov samt de organisatoriska förutsättningarna för att bedriva eller förändra utbildningen. Genomförbarhet omfattar, där underlaget ger stöd för det, bland annat lokaler, utrustning, APL, lärarkompetens, gruppstorlekar och resursutnyttjande. Perspektiven vägs därefter samman i en strategisk bedömning och en inriktning för 2027/2028. Modellen innebär att ett stort arbetsmarknadsbehov eller ett högt söktryck inte ensamt leder till förslag om utökning; en förändring behöver också kunna genomföras med god kvalitet och långsiktig hållbarhet.

Yrkesprogram

Bygg- och anläggningsprogrammet (BA)

Faktaruta

Nyckeltal	Utfall
Sökande val 1, behöriga år 2026	37
Antagna totalt 2026	25
Antagna val 1 år 2026	25
Examen i genomsnitt 2021–2026	86 %
Arbetsmarknad/etablering på Gotland	Brist
Strategisk inriktning	Utöka/Bibehålla

Nuläge och resultat

Bygg- och anläggningsprogrammet är ett etablerat yrkesprogram med god koppling till Gotlands arbetsmarknad. Programmet har under perioden 2021–2026 uppvisat en hög examensgrad, i genomsnitt omkring 86 procent. År 2026 antogs 25 elever. Programmet har en stabil organisation, ett aktivt programråd och väl utvecklade kontakter med branschen. Kombinationen av god genomströmning och nära arbetslivsanknytning ger programmet en stark grund för fortsatt utveckling.

Efterfrågan och faktisk tillgänglighet

Efterfrågan är hög. År 2026 fanns 37 behöriga förstahandssökande, vilket översteg antalet antagna. Det innebär att den faktiska tillgängligheten begränsas av antalet utbildningsplatser snarare än av elevintresset. Söktrycket talar därför för att det finns ett underlag för en större utbildningsvolym, förutsatt att övriga förutsättningar kan säkerställas.

Arbetsmarknad och kompetensbehov

SCB bedömer att det kommer att råda brist på byggutbildad arbetskraft i Gotlands län år 2040. Samma bild framkommer i regionala kompetensförsörjningsanalyser, där bygg- och samhällsbyggnadssektorn lyfts fram som ett område med tydliga rekryteringsutmaningar. Den förväntade generationsväxlingen förstärker behovet ytterligare.

Arbetsmarknadsperspektivet ger därmed ett tydligt stöd för att minst bibehålla och på sikt kunna stärka utbildningens kapacitet.

Genomförbarhet

Möjligheten att utöka programmet begränsas framför allt av tillgången till APL-platser och ändamålsenliga karaktärsämneslokaler. I dagsläget är lokalsituationen en konkret begränsande faktor. Ett identifierat behov av fler platser kan därför inte automatiskt omsättas i en utökning utan behöver kopplas till lokal- och investeringsplaneringen samt till arbetslivets möjlighet att ta emot fler elever.

Samlad strategisk bedömning

Programmet förenar ett högt elevintresse, hög examensgrad och mycket goda arbetsmarknadsutsikter. Samtliga tre huvudperspektiv – behov, efterfrågan och genomförbarhet – talar för att utbildningen är strategiskt viktig. Den huvudsakliga målkonflikten ligger inte i behovet av utbildningen utan i kapaciteten att genomföra en utökning med bibehållen kvalitet.

Inriktning 2027/2028

Nuvarande dimensionering bör minst bibehållas. En successiv utökning bör prövas om söktrycket kvarstår på en hög nivå. En sådan prövning behöver ske tillsammans med frågan om APL-kapacitet och ändamålsenliga lokaler. Identifierade lokalbehov bör föras vidare till nämndens lokal- och investeringsplanering.

Barn- och fritidsprogrammet (BF)

Faktaruta

Nyckeltal	Utfall
Sökande val 1, behöriga år 2026	30
Antagna totalt 2026	25
Antagna val 1 år 2026	25
Examen i genomsnitt 2021–2026	72 %
Arbetsmarknad/etablering på Gotland	Överskott
Strategisk inriktning	Bibehålla

Nuläge och resultat

Barn- och fritidsprogrammet utbildar för arbete inom pedagogisk verksamhet, fritidsverksamhet och socialt arbete. Programmet har under senare år haft en varierande genomströmning, med en genomsnittlig examensgrad på omkring 72 procent under perioden 2021–2026. Utbildningen fyller en viktig funktion i det samlade yrkesutbudet, men resultaten visar samtidigt att genomströmningen behöver följas och utvecklas.

Efterfrågan och faktisk tillgänglighet

Elevintresset är relativt stabilt. År 2026 fanns 30 behöriga förstahandssökande och 25 elever antogs. Efterfrågan ger stöd för att behålla utbildningen i nuvarande omfattning, men ger inte i sig skäl för en större expansion. Den faktiska tillgängligheten bedöms därför främst handla om att upprätthålla ett stabilt erbjudande och god kvalitet.

Arbetsmarknad och kompetensbehov

SCB:s långsiktiga bedömning pekar på risk för överskott av arbetskraft med barn- och fritidsutbildning i Gotlands län. Samtidigt finns lokalt återkommande rekryteringsbehov inom delar av välfärdssektorn. Arbetsmarknadsbilden är därmed mindre entydig än för flera andra yrkesprogram och talar för en balanserad dimensionering snarare än en generell utökning.

Genomförbarhet

Underlaget pekar inte ut lokaler eller APL som avgörande hinder för nuvarande omfattning. Den viktigaste genomförbarhetsfrågan är i stället att stärka genomströmningen och säkerställa att utbildningens innehåll och arbetslivskontakter ger eleverna goda förutsättningar för examen och etablering.

Samlad strategisk bedömning

Programmet fyller en viktig funktion men har inte samma tydliga arbetsmarknadssignal som flera andra yrkesprogram. Elevintresset är tillräckligt för nuvarande omfattning, medan

den varierande genomströmningen utgör ett utvecklingsområde. Sammantaget talar behov, efterfrågan och genomförbarhet för stabilitet snarare än expansion.

Inriktning 2027/2028

Nuvarande dimensionering bör bibehållas. Utvecklingsinsatser bör främst riktas mot genomströmning, studieresultat och arbetslivssamverkan. Dessa faktorer bör följas särskilt i kommande årliga utbudsanalyser.

El- och energiprogrammet (EE)

Faktaruta

Nyckeltal	Utfall
Sökande val 1, behöriga år 2026	41
Antagna totalt 2026	48
Antagna val 1 år 2026	48
Examen i genomsnitt 2021–2026	80 %
Arbetsmarknad/etablering på Gotland	Viss brist
Strategisk inriktning	Utöka

Nuläge och resultat

El- och energiprogrammet är ett strategiskt viktigt yrkesprogram med tydlig koppling till flera växande kompetensområden. Programmet har haft en stabil examensgrad omkring 80 procent under perioden 2021–2026. År 2026 antogs 48 elever. Utbildningen har en etablerad organisation och ger kompetenser som är centrala för såväl traditionella elyrken som den pågående energi- och digitaliseringsomställningen.

Efterfrågan och faktisk tillgänglighet

Efterfrågan är hög och programmet har under flera år varit attraktivt bland eleverna. År 2026 fanns 41 behöriga förstahandssökande och samtliga tillgängliga platser fylldes. Elevintresset är därmed tillräckligt för en fortsatt stark utbildningsvolym. Vid en framtida utökning behöver söktrycket följas så att en större kapacitet motsvaras av faktisk efterfrågan.

Arbetsmarknad och kompetensbehov

SCB bedömer att Gotland kommer att ha brist på arbetskraft med utbildning inom el, energi, data och kommunikation fram till år 2040. Regionala analyser pekar dessutom på stora behov kopplade till elektrifiering, energiomställning, digitalisering och teknisk utveckling. Arbetsmarknadens långsiktiga behov ger därför ett tydligt stöd för att värna och, när förutsättningarna finns, stärka utbildningen.

Genomförbarhet

En utökning behöver ske i nära dialog med branschen. Tillgång till APL-platser, utrustning, ändamålsenliga undervisningsmiljöer och relevant lärarkompetens behöver säkerställas innan kapaciteten ökas. Genomförbarheten bör därför prövas parallellt med arbetsmarknadsbehov och elevintresse.

Samlad strategisk bedömning

Programmet kombinerar god genomströmning, stark elefterfrågan och mycket goda arbetsmarknadsutsikter. Behovsbilden är långsiktig och förstärks av samhällsomställningen. Programmet hör därför till de utbildningar där en stärkt dimensionering bör kunna prövas, under förutsättning att kvalitet och kapacitet kan säkerställas.

Inriktning 2027/2028

Nuvarande omfattning bör minst bibehållas. En utökad dimensionering bör prövas när elevunderlag och organisatoriska förutsättningar medger det. Utbyggnaden bör ske i nära

dialog med branschen och med särskild kontroll av APL, utrustning, lokaler och lärarkompetens.

Försäljnings- och serviceprogrammet (FS)

Faktaruta

Nyckeltal	Utfall
Sökande val 1, behöriga år 2026	47
Antagna totalt 2026	50
Antagna val 1 år 2026	50
Examen i genomsnitt 2021–2026	76 %
Arbetsmarknad/etablering på Gotland	Balans
Strategisk inriktning	Bibehålla

Nuläge och resultat

Försäljnings- och serviceprogrammet utbildar för arbete inom handel, service och försäljning. Programmet har under perioden 2021–2026 haft en varierande examensgrad med ett genomsnitt omkring 76 procent. Utbildningen svarar mot en bred tjänstesektor och ger samtidigt kompetenser som kan användas inom flera delar av Gotlands näringsliv.

Efterfrågan och faktisk tillgänglighet

Efterfrågan är god och ligger i stort i nivå med utbildningens omfattning. År 2026 fanns 47 behöriga förstahandssökande och 50 elever antogs. Det finns därmed ett stabilt elevunderlag, men inget tydligt efterfrågetryck som i nuläget motiverar en större dimensionering.

Arbetsmarknad och kompetensbehov

SCB bedömer att arbetsmarknaden för försäljnings- och serviceutbildade kommer att vara i balans på Gotland fram till år 2040. Samtidigt förändras kompetenskraven genom digitalisering och nya konsumtionsmönster. Arbetsgivare efterfrågar i ökad utsträckning kompetens inom digital försäljning, kundrelationer, serviceutveckling och entreprenörskap. Behovet handlar därför i hög grad om utbildningens innehåll och aktualitet snarare än om större volymer.

Genomförbarhet

Underlaget pekar inte ut några särskilda kapacitetsbegränsningar för nuvarande omfattning. Genomförbarheten är i stället nära kopplad till att utbildningen fortlöpande anpassas till förändrade kompetenskrav och att samverkan med handel och tjänstesektor upprätthålls.

Samlad strategisk bedömning

Programmet möter ett stabilt elevintresse och ett fortsatt arbetsmarknadsbehov, men tillhör inte de områden där de största långsiktiga kompetensbristerna förväntas. Sammantaget talar behov, efterfrågan och genomförbarhet för en stabil dimensionering och fortsatt innehållsutveckling.

Inriktning 2027/2028

Nuvarande dimensionering bör bibehållas. Utvecklingsinsatser bör riktas mot digital handel, serviceutveckling, kundrelationer och entreprenörskap så att utbildningen fortsatt svarar mot arbetsmarknadens förändrade kompetensbehov.

Fordons- och transportprogrammet (FT)

Faktaruta

Nyckeltal	Utfall
-----------	--------

Sökande val 1, behöriga år 2026	13
Antagna totalt 2026	22
Antagna val 1 år 2026	22
Examen i genomsnitt 2021–2026	62 %
Arbetsmarknad/etablering på Gotland	Brist
Strategisk inriktning	Utöka

Nuläge och resultat

Fordons- och transportprogrammet har stor betydelse för kompetensförsörjningen inom fordons- och transportområdet. Programmet har haft en varierande genomströmning; den genomsnittliga examensgraden under perioden 2021–2026 är omkring 62 procent. Utbildningen erbjuder efterfrågade yrkeskompetenser med goda etableringsmöjligheter, men resultaten visar att genomströmningen behöver stärkas.

Efterfrågan och faktisk tillgänglighet

Elevintresset är svagare än arbetsmarknadens behov. År 2026 fanns 13 behöriga förstahandssökande medan 22 elever antogs. Utbildningen fylls genom senare val och omval, vilket visar att den kan attrahera fler elever än vad förstahandsvalet antyder. Samtidigt är det tydligt att en större dimensionering inte är meningsfull utan insatser som stärker programmets attraktivitet och rekryteringsbas.

Arbetsmarknad och kompetensbehov

SCB bedömer att det kommer att råda brist på fordonsutbildad arbetskraft i Gotlands län år 2040. Generationsväxling, teknikutveckling och ökade krav på specialiserad kompetens bidrar till efterfrågan. Arbetsgivare rapporterar redan i dag svårigheter att rekrytera utbildad personal. Arbetsmarknadsskäl talar därför tydligt för att värna utbildningen.

Genomförbarhet

Den centrala genomförbarhetsfrågan är i nuläget inte enbart fysisk kapacitet utan samspelet mellan rekrytering, genomströmning och kvalitet. En eventuell framtida utökning behöver föregås av ett tillräckligt elevunderlag och säkerställda förutsättningar för APL, utrustning och relevant lärarkompetens.

Samlad strategisk bedömning

Programmet illustrerar tydligt den målkonflikt som den strategiska planeringen behöver hantera: arbetsmarknadsbehovet är stort samtidigt som förstahandsefterfrågan är begränsad och genomströmningen relativt låg. Programmet är strategiskt viktigt, men en expansion bör kopplas till åtgärder som stärker attraktivitet och resultat.

Inriktning 2027/2028

Nuvarande dimensionering bör bibehållas. En framtida utökning kan prövas om elevunderlaget stärks. Parallellt bör insatser genomföras för att öka programmets attraktivitet och förbättra genomströmningen.

Hotell- och turismprogrammet (HT)

Faktaruta

Nyckeltal	Utfall
Sökande val 1, behöriga år 2026	18
Antagna totalt 2026	16
Antagna val 1 år 2026	16
Examen i genomsnitt 2021–2026	79 %
Arbetsmarknad/etablering på Gotland	Stor regional betydelse
Strategisk inriktning	Bibehålla

Nuläge och resultat

Hotell- och turismprogrammet har särskild betydelse på Gotland, där besöksnäringen utgör en viktig del av näringslivet. Programmet uppvisar goda examensresultat, med en genomsnittlig examensgrad omkring 79 procent under perioden 2021–2026, och har en stabil organisation. Utbildningen erbjuder kompetenser som är centrala för regionens service- och turismföretag.

Efterfrågan och faktisk tillgänglighet

Efter flera år med begränsad efterfrågan har programmet sett en tydlig ökning av antalet sökande. År 2026 fanns 18 behöriga förstahandssökande och 16 elever antogs. Att förstahandsefterfrågan nu överstiger antalet antagna tyder på att utbildningens attraktivitet har stärkts. Utvecklingen bör följas över flera år innan mer långtgående slutsatser om dimensioneringen dras.

Arbetsmarknad och kompetensbehov

Besöksnäringen är en av Gotlands viktigaste branscher. Regionala analyser pekar på återkommande rekryteringsutmaningar inom hotell, restaurang, turism, ledarskap och verksamhetsutveckling. SCB har inte gjort någon regional arbetsmarknadsbedömning för utbildningsgruppen, vilket innebär att den regionala näringslivsbilden får särskild betydelse i bedömningen.

Genomförbarhet

Underlaget pekar inte ut några särskilda kapacitetsbegränsningar för nuvarande omfattning. För utbildningens kvalitet och relevans är däremot en nära samverkan med besöksnäringen central, både för arbetslivsanknytning och för att utbildningen ska följa branschens förändrade kompetensbehov.

Samlad strategisk bedömning

Utbildningens regionala betydelse är större än vad nationella prognoser ensamma kan fånga. Ett starkt söktryck, god genomströmning och kopplingen till en central gotländsk näring talar för att programmet bör värnas. Underlaget ger däremot inte tillräckliga skäl för en generell expansion inför 2027/2028.

Inriktning 2027/2028

Nuvarande dimensionering bör bibehållas. Söktryckets utveckling bör följas särskilt och samverkan med besöksnäringen fortsatt utvecklas.

Naturbruksprogrammet (NB)

Faktaruta

Nyckeltal	Utfall
Sökande val 1, behöriga år 2026	32
Antagna totalt 2026	32
Antagna val 1 år 2026	31
Examen i genomsnitt 2021–2026	65 %
Arbetsmarknad/etablering på Gotland	Brist
Strategisk inriktning	Utöka

Nuläge och resultat

Naturbruksprogrammet har en central roll för kompetensförsörjningen inom de gröna näringarna. Programmet omfattar flera inriktningar och bedrivs i nära samverkan med branschen. Den genomsnittliga examensgraden under perioden 2021–2026 är omkring 65 procent, vilket innebär att genomströmningen är ett utvecklingsområde. Samtidigt har utbildningen stor betydelse för Gotlands långsiktiga näringslivs- och kompetensutveckling.

Efterfrågan och faktisk tillgänglighet

Söktrycket är gott. År 2026 fanns 32 behöriga förstahandssökande och 32 elever antogs. Elevintresset för djur, lantbruk och naturbruk är fortsatt starkt och programmet har en tydlig regional profil. Efterfrågan ger stöd för att bibehålla nuvarande omfattning och, vid ett starkare elevunderlag, pröva en utökning.

Arbetsmarknad och kompetensbehov

SCB bedömer att det kommer att råda brist på naturbruksutbildad arbetskraft i Gotlands län. Regionala analyser visar samtidigt omfattande rekryteringsbehov inom växtodling, djurhållning, skogsbruk och driftledning. Kompetensbristen beskrivs som både långsiktig och omfattande. Arbetsmarknadsperspektivet ger därför starkt stöd för utbildningens strategiska betydelse.

Genomförbarhet

Naturbruksutbildning är resurs- och verksamhetsmässigt krävande och en utökning behöver vägas mot tillgång till ändamålsenliga utbildningsmiljöer, utrustning, APL och relevant lärarkompetens. Underlaget visar också att genomströmningen behöver stärkas. En större volym bör därför kombineras med åtgärder som säkerställer kvalitet och examensresultat.

Samlad strategisk bedömning

Programmet har stor strategisk betydelse för Gotlands näringsliv. Kombinationen av god efterfrågan och tydliga arbetsmarknadsbehov talar för fortsatt satsning. Samtidigt innebär examensresultaten och utbildningens resurskrav att en utökning behöver ske kontrollerat och med tydlig prövning av genomförbarheten.

Inriktning 2027/2028

Nuvarande dimensionering bör minst bibehållas. En utökning bör kunna prövas när elevunderlag och organisatoriska förutsättningar medger det. Genomströmningen bör följas särskilt i den årliga utbudsanalysen.

Restaurang- och livsmedelsprogrammet (RL)

Faktaruta

Nyckeltal	Utfall
Sökande val 1, behöriga år 2026	20
Antagna totalt 2026	16
Antagna val 1 år 2026	16
Examen i genomsnitt 2021–2026	68 %
Arbetsmarknad/etablering på Gotland	Balans/Brist
Strategisk inriktning	Utöka

Nuläge och resultat

Restaurang- och livsmedelsprogrammet är nära kopplat till Gotlands besöksnäring och livsmedelssektor. Programmet har haft varierande examensresultat; den genomsnittliga examensgraden under perioden 2021–2026 är omkring 68 procent. Utbildningen fyller samtidigt en viktig funktion för regionens arbetsmarknad och erbjuder yrkeskompetenser som arbetsgivare har svårt att rekrytera.

Efterfrågan och faktisk tillgänglighet

Efterfrågan är god. År 2026 fanns 20 behöriga förstahandssökande och 16 elever antogs. Förstahandsefterfrågan överstiger därmed antalet antagna, vilket visar att utbildningen har en faktisk rekryteringsbas. Om söktrycket består finns skäl att pröva om fler elever kan erbjudas plats.

Arbetsmarknad och kompetensbehov

Arbetsgivare inom restaurang- och besöksnäringen rapporterar återkommande kompetensbrist. Nationellt bedömer SCB att det finns risk för brist på restaurang- och livsmedelsutbildade. På Gotland förstärks behovet av en stor besöksnäring och en stark livsmedelssektor. Arbetsmarknadens behov talar därför för att utbildningen bör värnas och på sikt kunna stärkas.

Genomförbarhet

En eventuell utökning behöver vägas mot tillgången till ändamålsenliga utbildningsmiljöer, utrustning, APL och behöriga lärare. Samtidigt behöver genomströmningen förbättras. Det är därför viktigt att skilja mellan ett arbetsmarknadsmässigt behov av fler utbildade och skolans faktiska förmåga att öka volymen med bibehållen kvalitet.

Samlad strategisk bedömning

Programmet är strategiskt viktigt för flera av Gotlands prioriterade näringar. Både elevintresse och arbetsmarknadsbehov ger stöd för utbildningen. Den relativt låga examensgraden innebär dock att en framtida expansion bör kombineras med ett tydligt kvalitets- och genomströmningsperspektiv.

Inriktning 2027/2028

Nuvarande dimensionering bör minst bibehållas. Möjligheten till framtida utökning bör prövas om söktrycket kvarstår och genomförbarheten kan säkerställas. Genomströmningen bör följas särskilt.

Sjöfartsutbildningen (SJ)

Faktaruta

Nyckeltal	Utfall
Sökande val 1, behöriga år 2026	7
Antagna totalt 2026	8
Antagna val 1 år 2026	8
Examen i genomsnitt 2021–2026	68 %
Arbetsmarknad/etablering på Gotland	God
Strategisk inriktning	Bibehålla

Nuläge och resultat

Sjöfartsutbildningen är en nationellt relativt ovanlig utbildning med särskild betydelse för Gotland. Utbildningen erbjuder kompetenser för arbete inom sjöfart och marina verksamheter. Volymerna är små och den genomsnittliga examensgraden under perioden 2021–2026 är omkring 68 procent. Trots den begränsade omfattningen fyller utbildningen en särskild funktion i det samlade utbildningsutbudet.

Efterfrågan och faktisk tillgänglighet

Elevunderlaget är begränsat men stabilt. År 2026 fanns 7 behöriga förstahandssökande och 8 elever antogs. Programmet rekryterar elever från ett större geografiskt område än de flesta övriga utbildningar och utbildningsplatserna fylls i huvudsak varje år. Efterfrågan behöver därför bedömas utifrån utbildningens särskilda och delvis riksrekryterande karaktär.

Arbetsmarknad och kompetensbehov

Sjöfartsnäringen har återkommande behov av utbildad personal. Arbetsmarknaden påverkas av nationella och internationella faktorer, men etableringsmöjligheterna bedöms generellt som goda. Utbildningen bidrar också till kompetensförsörjningen inom närliggande marina verksamheter.

Genomförbarhet

Utbildningens specialiserade karaktär innebär att små elevvolymen behöver vägas mot de resurser och den kompetens som krävs för att upprätthålla utbildningen. Underlaget ger inte stöd för en större expansion, men talar för att nuvarande organisation bör följas med fokus på kvalitet, genomströmning och långsiktig bärkraft.

Samlad strategisk bedömning

Trots små elevvolymen är utbildningen strategiskt viktig. Den breddar Gotlands utbildningsutbud och möter behov inom en specialiserad arbetsmarknad. Bedömningen bör därför inte enbart utgå från volym utan även från utbildningens särart, rekryteringsområde och regionala funktion.

Inriktning 2027/2028

Nuvarande dimensionering bör bibehållas. Genomströmning och långsiktig organisatorisk bärkraft bör följas i den årliga utbudsanalysen.

VVS- och fastighetsprogrammet (VF)

Faktaruta

Nyckeltal	Utfall
Sökande val 1, behöriga år 2026	21
Antagna totalt 2026	13
Antagna val 1 år 2026	13
Examen i genomsnitt 2021–2026	89 %
Arbetsmarknad/etablering på Gotland	Brist
Strategisk inriktning	Utöka

Nuläge och resultat

VVS- och fastighetsprogrammet har under flera år uppvisat mycket goda examensresultat. Den genomsnittliga examensgraden under perioden 2021–2026 är omkring 89 procent. Utbildningen har en stark arbetsmarknadsanknytning och god samverkan med branschen. Programmet är därmed ett av de starkaste yrkesprogrammen när resultat och arbetslivsanknytning vägs samman.

Efterfrågan och faktisk tillgänglighet

Efterfrågan överstiger tydligt den nuvarande utbildningsvolymen. År 2026 fanns 21 behöriga förstahandssökande medan 13 elever antogs. Den faktiska tillgängligheten begränsas därmed av antalet platser. Det finns ett tydligt elevunderlag för att pröva en större dimensionering.

Arbetsmarknad och kompetensbehov

SCB bedömer att det kommer att råda brist på VVS-utbildad arbetskraft i Gotlands län fram till år 2040. Behovet förstärks av energiomställning, byggnation och generationsväxling i branschen. Arbetsmarknadens efterfrågan sammanfaller därmed med elevernas efterfrågan.

Genomförbarhet

En utökning behöver säkerställa att tillgången till APL-platser, ändamålsenliga lokaler, utrustning och behöriga yrkeslärare kan följa med en större elevvolym. Eftersom utbildningen redan har mycket god genomströmning är det särskilt viktigt att en expansion inte försämrar kvaliteten.

Samlad strategisk bedömning

Programmet uppvisar en ovanligt stark samstämmighet mellan elevintresse, examensresultat och arbetsmarknadsbehov. Det är därför ett av de tydligaste exemplen på

en utbildning där stärkt dimensionering bör prövas. Avgörande blir om genomförbarheten kan säkerställas.

Inriktning 2027/2028

En utökad dimensionering bör prövas inför 2027/2028 och kommande år. Beslut om faktisk utökning bör grundas på aktuellt söktryck samt säkerställd tillgång till APL, lokaler, utrustning och lärarkompetens.

Vård- och omsorgsprogrammet (VO)

Faktaruta

Nyckeltal	Utfall
Sökande val 1, behöriga år 2026	15
Antagna totalt 2026	25
Antagna val 1 år 2026	24
Examen i genomsnitt 2021–2026	63 %
Arbetsmarknad/etablering på Gotland	Brist
Strategisk inriktning	Utöka

Nuläge och resultat

Vård- och omsorgsprogrammet har stor betydelse för Region Gotlands välfärdsverksamheter. Programmet har under senare år haft varierande genomströmning; den genomsnittliga examensgraden under perioden 2021–2026 är omkring 63 procent. Samtidigt är arbetsmarknadsanknytningen mycket stark och utbildningen central för den långsiktiga kompetensförsörjningen inom vård och omsorg.

Efterfrågan och faktisk tillgänglighet

Elevintresset är betydligt lägre än arbetsmarknadens behov. År 2026 fanns 15 behöriga förstahandssökande medan 25 elever antogs. Utbildningen kan alltså ta emot fler elever än vad förstahandsvalet ger underlag för. Den strategiska utmaningen är därför inte i första hand att skapa fler platser, utan att öka utbildningens attraktivitet och få fler elever att välja och fullfölja programmet.

Arbetsmarknad och kompetensbehov

SCB bedömer att det kommer att råda brist på vård- och omsorgsutbildad arbetskraft i Gotlands län år 2040. Den demografiska utvecklingen med fler äldre förstärker behovet ytterligare. Regionala analyser lyfter vård och omsorg som ett av de mest prioriterade områdena för framtida kompetensförsörjning. Behovsbilden är därmed mycket tydlig och långsiktig.

Genomförbarhet

Nuvarande kapacitet överstiger förstahandsefterfrågan, vilket innebär att en formell utökning av antalet platser inte löser kompetensförsörjningsproblemet. Genomförbarheten behöver i stället bedömas utifrån rekrytering, genomströmning, APL och tillgång till relevant lärarkompetens. Samverkan med Region Gotlands vård- och omsorgsverksamheter är central.

Samlad strategisk bedömning

Programmet är strategiskt mycket viktigt, men visar samtidigt den tydligaste skillnaden mellan arbetsmarknadens behov och elevernas utbildningsval. Den långsiktiga strategin bör därför inriktas på att värna kapaciteten och stärka faktisk rekrytering och genomströmning, snarare än att enbart öka antalet erbjudna platser.

Inriktning 2027/2028

Nuvarande kapacitet bör bibehållas. Insatser för att stärka programmets attraktivitet, studie- och yrkesvägledning, arbetslivskoppling och genomströmning bör prioriteras. En faktisk utökning bör först bli aktuell när elevunderlaget motiverar det.

Högskoleförberedande program

Ekonomiprogrammet (EK)

Faktaruta

Nyckeltal	Utfall
Sökande val 1, behöriga år 2026	54
Antagna totalt 2026	64
Antagna val 1 år 2026	58
Examen i genomsnitt 2021–2026	84 %
Arbetsmarknad/etablering på Gotland	Visst överskott
Strategisk inriktning	Bibehålla/Minska något

Nuläge och resultat

Ekonomiprogrammet är ett av Wisbygymnasiets största högskoleförberedande program. Programmet har under perioden 2021–2026 uppvisat goda examensresultat med ett genomsnitt omkring 84 procent. Utbildningen ger en bred grund för fortsatta studier inom ekonomi, juridik och samhällsvetenskapliga områden och har en stabil organisation.

Efterfrågan och faktisk tillgänglighet

Efterfrågan är fortsatt hög. År 2026 fanns 54 behöriga förstahandssökande och 64 elever antogs. Programmet tillhör därmed de större utbildningarna och har ett stabilt elevunderlag. Efterfrågan motiverar att utbildningen behålls, men underlaget visar inte något tydligt behov av expansion.

Arbetsmarknad och kompetensbehov

SCB bedömer att det på lång sikt finns risk för visst överskott av personer med högskoleförberedande utbildning. Samtidigt visar regionala analyser behov av ekonomisk kompetens på eftergymnasial nivå. Programmet ska därför främst bedömas utifrån sin funktion som förberedelse för högre studier, inte utifrån direkt etablering på arbetsmarknaden efter gymnasiet.

Genomförbarhet

Programmet har stora elevvolymen och god genomströmning. Underlaget pekar inte ut några särskilda kapacitetsproblem för nuvarande omfattning. Vid framtida förändringar behöver dimensioneringen dock vägas mot det samlade utrymmet för högskoleförberedande program, resursutnyttjande och behovet av att samtidigt kunna stärka strategiskt prioriterade utbildningar.

Samlad strategisk bedömning

Programmet kombinerar god genomströmning med starkt elevintresse och fyller en viktig funktion för vidare studier. Arbetsmarknadsperspektivet ger däremot inte skäl för en större expansion. En stabil dimensionering är därför väl förenlig med analysmodellen.

Inriktning 2027/2028

Nuvarande dimensionering bör bibehållas. Om framtida dimensionering inom de högskoleförberedande programmen behöver omfördelas bör stora utbildningar som ekonomiprogrammet ingå i den samlade prövningen.

Estetiska programmet (ES)

Faktaruta

Nyckeltal	Utfall
Sökande val 1, behöriga år 2026	23
Antagna totalt 2026	26
Antagna val 1 år 2026	25
Examen i genomsnitt 2021–2026	72 %
Arbetsmarknad/etablering på Gotland	Begränsad direkt arbetsmarknad
Strategisk inriktning	Bibehålla

Nuläge och resultat

Estetiska programmet erbjuder utbildning inom musik samt bild och form. Programmet bidrar till bredden i gymnasieskolans utbildningsutbud och har stor betydelse för elever med konstnärliga och kreativa intressen. Den genomsnittliga examensgraden under perioden 2021–2026 är omkring 72 procent, vilket innebär att genomströmningen bör följas även om utbildningen sammantaget har en etablerad funktion.

Efterfrågan och faktisk tillgänglighet

Programmet har ett stabilt elevunderlag. År 2026 fanns 23 behöriga förstahandssökande och 26 elever antogs. Efterfrågan motsvarar i stort utbildningens nuvarande omfattning och ger stöd för ett fortsatt erbjudande på ungefär samma nivå.

Arbetsmarknad och kompetensbehov

Arbetsmarknaden inom konstnärliga och kreativa yrken är generellt begränsad och konkurrensutsatt. Programmet är emellertid i första hand högskoleförberedande och många elever går vidare till högre utbildning. Kulturella och kreativa näringar har dessutom betydelse för Gotlands attraktivitet och utveckling. Programmet bör därför inte bedömas enbart utifrån direkt arbetsmarknadsetablering.

Genomförbarhet

Utbildningen bedrivs i relativt små volymer och möjligheten till samläsning med andra program är viktig för resurseffektiviteten. Underlaget pekar inte på behov av större kapacitet. Genomförbarheten bör därför bedömas utifrån möjligheten att upprätthålla kvalitet, relevanta inriktningar och ett effektivt resursutnyttjande.

Samlad strategisk bedömning

Utbildningen bidrar till bredd, valfrihet och ett varierat högskoleförberedande utbud. Elevunderlaget är tillräckligt för nuvarande omfattning, medan arbetsmarknadsskäl inte motiverar expansion. Sammantaget finns goda skäl att behålla programmet men inte att öka dimensioneringen.

Inriktning 2027/2028

Nuvarande dimensionering bör bibehållas. Genomströmning, söktryck och möjligheter till resurseffektiv samläsning bör följas i den årliga utbudsanalysen.

Humanistiska programmet (HU)

Faktaruta

Nyckeltal	Utfall
Sökande val 1, behöriga år 2026	5
Antagna totalt 2026	6
Antagna val 1 år 2026	5
Examen i genomsnitt 2021–2026	77 %
Arbetsmarknad/etablering på Gotland	Överskott
Strategisk inriktning	Bibehålla i begränsad omfattning

Nuläge och resultat

Humanistiska programmet är en liten utbildning inom gymnasieskolans samlade utbud. Programmet erbjuder fördjupning inom språk, kultur och humaniora. Elevvolymerna är små, men den genomsnittliga examensgraden under perioden 2021–2026 är omkring 77 procent. Utbildningen fyller en funktion för elever med särskilda intressen och studiemål.

Efterfrågan och faktisk tillgänglighet

Söktrycket är begränsat men stabilt. År 2026 fanns 5 behöriga förstahandssökande och 6 elever antogs. Små elevgrupper innebär att den faktiska tillgängligheten behöver vägas mot möjligheten att organisera utbildningen långsiktigt och resurseffektivt. Samläsning med estetiska programmet är därför en viktig förutsättning.

Arbetsmarknad och kompetensbehov

SCB bedömer att det finns risk för överskott på arbetskraft med humanistisk utbildningsbakgrund. Programmet är dock i första hand en förberedelse för högre studier och arbetsmarknadsetableringen sker huvudsakligen efter vidare utbildning. Arbetsmarknadsperspektivet ger därför begränsat stöd för expansion men utesluter inte utbildningens funktion i ett brett gymnasieutbud.

Genomförbarhet

Den viktigaste genomförbarhetsfrågan är de små elevvolymerna. Samläsning och effektiv användning av lärarresurser är centrala för att utbildningen ska kunna erbjudas med god kvalitet och rimlig resursåtgång. Den långsiktiga bärkraften bör därför följas årligen.

Samlad strategisk bedömning

Programmet bidrar till mångfald och valfrihet men har ett litet elevunderlag och svaga direkta arbetsmarknadsskäl. Det finns därför skäl att behålla utbildningen i begränsad omfattning så länge den kan organiseras resurseffektivt och med god kvalitet.

Inriktning 2027/2028

Utbildningen bör bibehållas i nuvarande begränsade omfattning. Söktryck, samläsningsmöjligheter och resursutnyttjande bör följas särskilt inför kommande utbudsbeslut.

Naturvetenskapsprogrammet (NA)

Faktaruta

Nyckeltal	Utfall
Sökande val 1, behöriga år 2026	86
Antagna totalt 2026	87
Antagna val 1 år 2026	87
Examen i genomsnitt 2021–2026	81 %
Arbetsmarknad/etablering på Gotland	Mycket god efter vidare studier
Strategisk inriktning	Utöka

Nuläge och resultat

Naturvetenskapsprogrammet är ett av gymnasieskolans mest efterfrågade högskoleförberedande program. Programmet har en stabil examensgrad, i genomsnitt omkring 81 procent under perioden 2021–2026, och förbereder elever för fortsatta studier inom naturvetenskap, teknik, medicin och andra akademiska områden. Utbildningen har därmed en viktig roll både för elevernas studievägar och för den långsiktiga kompetensförsörjningen.

Efterfrågan och faktisk tillgänglighet

Efterfrågan är hög. År 2026 fanns 86 behöriga förstahandssökande och 87 elever antogs. Samtliga platser fylldes. Söktrycket varierar mellan år men ligger på en nivå som motiverar en fortsatt hög kapacitet. Vid fortsatt eller ökad efterfrågan finns skäl att pröva om dimensioneringen behöver stärkas.

Arbetsmarknad och kompetensbehov

Programmet leder inte direkt till ett yrke, men kopplingen till framtida bristyrken är stark. Många elever går vidare till utbildningar inom teknik, naturvetenskap, medicin och andra områden där arbetsmarknadsutsikterna är goda. Programmet utgör därmed en viktig rekryteringsbas för högre utbildning och för Region Gotlands långsiktiga kompetensförsörjning.

Genomförbarhet

En eventuell utökning behöver vägas mot tillgång till ändamålsenliga undervisningslokaler, laborativ utrustning och behöriga lärare. Nuvarande resultat visar att utbildningen fungerar väl, vilket innebär att en större volym bör genomföras först när motsvarande kvalitet kan säkerställas.

Samlad strategisk bedömning

Programmet förenar stark efterfrågan, god genomströmning och en tydlig indirekt koppling till framtida kompetensbehov. Det är därför strategiskt viktigt. En stärkt dimensionering kan vara motiverad om söktrycket ökar och genomförbarheten är god.

Inriktning 2027/2028

Nuvarande dimensionering bör minst bibehållas. En utökning bör kunna prövas vid fortsatt högt söktryck och när lokaler, utrustning och lärarkompetens medger det.

Samhällsvetenskapsprogrammet (SA)

Faktaruta

Nyckeltal	Utfall
Sökande val 1, behöriga år 2026	115
Antagna totalt 2026	116
Antagna val 1 år 2026	116
Examen i genomsnitt 2021–2026	83 %
Arbetsmarknad/etablering på Gotland	God efter vidare studier
Strategisk inriktning	Bibehålla

Nuläge och resultat

Samhällsvetenskapsprogrammet är gymnasieskolans största högskoleförberedande program. Programmet har under flera år uppvisat goda examensresultat, med ett genomsnitt omkring 83 procent under perioden 2021–2026, och lockar ett stort antal elever. Utbildningen ger en bred grund för fortsatta studier inom samhällsvetenskapliga, humanistiska och juridiska områden.

Efterfrågan och faktisk tillgänglighet

Programmet har det högsta söktrycket bland gymnasieskolans utbildningar. År 2026 fanns 115 behöriga förstahandssökande och 116 elever antogs. Efterfrågan har varit stabilt hög under lång tid. Den nuvarande dimensioneringen ger därmed en hög faktisk tillgänglighet samtidigt som utbildningen möter ett omfattande elevintresse.

Arbetsmarknad och kompetensbehov

Programmet är främst studieförberedande och arbetsmarknadsetableringen sker därför huvudsakligen efter fortsatta studier. Utbildningen ger bred behörighet och stor flexibilitet

för elevernas framtida utbildningsval. Arbetsmarknadsperspektivet ger inte samma direkta dimensioneringssignal som för yrkesprogrammen.

Genomförbarhet

De stora elevvolymerna innebär att programmet har betydelse för gymnasieskolans samlade resursutnyttjande. Underlaget pekar inte på särskilda kapacitetsproblem för nuvarande omfattning. Framtida förändringar bör dock bedömas i relation till behovet av kapacitet inom andra program och den samlade balansen i utbildningsutbudet.

Samlad strategisk bedömning

Programmet svarar mycket väl mot elevernas efterfrågan och har goda resultat. Samtidigt finns inte samma tydliga arbetsmarknadssignal för expansion som för flera yrkesprogram och vissa STEM-inriktade studieförberedande utbildningar. En balanserad och stabil dimensionering är därför motiverad.

Inriktning 2027/2028

Nuvarande dimensionering bör bibehållas. Programmet bör ingå i den samlade årliga prövningen av hur kapaciteten fördelas mellan högskoleförberedande program och strategiskt prioriterade bristområden.

Teknikprogrammet (TE)

Faktaruta

Nyckeltal	Utfall
Sökande val 1, behöriga år 2026	32
Antagna totalt 2026	32
Antagna val 1 år 2026	32
Examen i genomsnitt 2021–2026	83 %
Arbetsmarknad/etablering på Gotland	Mycket god efter vidare studier
Strategisk inriktning	Utöka

Nuläge och resultat

Teknikprogrammet är ett högskoleförberedande program med tydlig koppling till framtidens kompetensbehov. Programmet har goda examensresultat, i genomsnitt omkring 83 procent under perioden 2021–2026, och förbereder elever för fortsatta studier inom teknik, IT, ingenjörsområden och naturvetenskap. Utbildningen är en del av Teknikcollege och har därmed också en etablerad koppling till regional kompetensförsörjning.

Efterfrågan och faktisk tillgänglighet

Efterfrågan är god. År 2026 fanns 32 behöriga förstahandssökande och 32 elever antogs. Utbildningen fyller därmed sina platser och har ett stabilt elevunderlag. Vid ett ökat söktryck finns skäl att pröva om kapaciteten behöver stärkas.

Arbetsmarknad och kompetensbehov

Regionala analyser visar betydande framtida behov inom teknik, digitalisering, automation, energi, AI och elektrifiering. Teknikprogrammet utgör en viktig rekryteringsbas till högre tekniska utbildningar och framtida bristyrken. Arbetsmarknadsbehovet är därmed indirekt men tydligt och långsiktigt.

Genomförbarhet

En eventuell utökning behöver säkerställa tillgång till behöriga lärare, ändamålsenliga lokaler och relevant utrustning. Teknikcollege och samverkan med arbetslivet är viktiga resurser för utbildningens kvalitet och relevans. En större volym bör därför prövas tillsammans med dessa förutsättningar.

Samlad strategisk bedömning

Programmet har stark strategisk betydelse för Gotland. Kombinationen av god elefterfrågan, hög examensgrad och mycket goda framtidsutsikter inom de områden som utbildningen leder vidare till gör programmet särskilt viktigt. Det finns skäl att kunna stärka dimensioneringen om efterfrågan ökar.

Inriktning 2027/2028

Nuvarande dimensionering bör minst bibehållas. En utökning bör kunna prövas vid fortsatt eller ökat söktryck och när lokaler, utrustning och lärarkompetens medger det.

Bilaga 2 – Förslag till utbildningsutbud 2027/2028

Yrkesprogram	Inriktningar	Kommentar
Barn- och fritidsprogrammet	Pedagogiskt och socialt arbete	
Bygg- och anläggningsprogrammet	Anläggningsfordon Husbyggnad Plåtslageri (lärling)	
El- och energiprogrammet	Dator- och kommunikationsteknik Elteknik Energiteknik	
Fordons- och transportprogrammet	Personbil Lastbil och mobila maskiner	
Försäljnings- och serviceprogrammet		Erbjuder NIU
Hotell- och turismprogrammet		
Naturbruksprogrammet	Djurvård Hästhållning Lantbruk	Inriktningssgaranti
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	Kök och servering Bageri och konditori	
Sjöfartsutbildningen	Däck Maskin	Riksrekryterande
VVS- och fastighetsprogrammet	VVS-installation Ventilation (lärling)	Inriktningssgaranti
Vård- och omsorgsprogrammet		
Högskoleförberedande program	Inriktningar	Kommentar
Ekonomiprogrammet	Ekonomi Juridik	Erbjuder NIU
Estetiska programmet	Bild och formgivning Musik	Inriktningssgaranti
Humanistiska programmet	Språk	Erbjuder NIU
Naturvetenskapsprogrammet	Naturvetenskap Naturvetenskap och samhälle	
Samhällsvetenskapsprogrammet	Samhällsvetenskap Beteendevetenskap Medier, information och kommunikation	Erbjuder NIU
Teknikprogrammet	Design och produktutveckling Teknikvetenskap	

Anpassade gymnasieskolan	Kommentar
Programmet för estetiska verksamheter	Nationellt program
Programmet för hotell, restaurang och bageri	Nationellt program
Programmet för skog, mark och djur	Nationellt program
Individuella programmet	Individuellt utformad utbildning

